

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ОБЛАСТНА АДМИНИСТРАЦИЯ
Изх. № <u>РД-18-118</u>
<u>04-09-2025</u> 20.....г.
ПЛОВДИВ

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Областен управител на област Пловдив

ПРОТОКОЛ

от заседание на Областен координационен център - Пловдив

на 19.08.2025 г.

Днес, 19.08.2025 г. от 10:30 часа в зала № 300 на сградата на Областна администрация – Пловдив, се проведе заседание на Областния координационен център по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст (ОКЦ - Пловдив), определен със Заповед № ОКД-02-26/11.09.2024 г. на Областния управител на област Пловдив, в изпълнение на Постановление № 100 на МС от 08.06.2018 г. (изм. и доп. с Постановление № 259/14.10.2019 г. на МС), при следния

Дневен ред:

1. Информация за дейностите от институциите по изпълнение на „Механизма“ от членовете на Областния координационен център;
2. Други.

На заседанието присъстваха представители на: Областна администрация – Пловдив, Регионално управление на образованието – Пловдив, Регионална дирекция „Социално подпомагане“ – Пловдив, Дирекция „Бюро по труда“ – Пловдив, ТЗ на „ГРАО“ – Пловдив, Дирекция „Инспекция по труда“ – Пловдив, „Регионална здравна инспекция“ – Пловдив, ГД „Контрол правата на детето“ към ДАЗД, както и на общините: Асеновград, Брезово, Калояново, Калояново, Карлово, Кричим, Куклен, Марица, Перушица, Пловдив, Първомай, Раковски, Родопи, Садово, Сопот, Стамболийски, Съединение и Хисаря.

След обявяването на кворум, **проф. д-р Христина Янчева** - Областен управител на област Пловдив и Председател на Областен координационен център (ОКЦ), приветства присъстващите членове, представи дневния ред и покани за неговото гласуване.

Членовете на Областния координационен център единодушно приеха дневния ред на текущото заседание.

По точка 1 проф. д-р Христина Янчева изложи, че както е обърнала внимание и на предходното заседание, съгласно указание на Министерския съвет всеки месец трябва да се провеждат срещи на ОКЦ за да се постигнат по-добри резултати, изразяващи се в повече обхванати деца в образователната система и по-малко отпаднали. Това може да бъде постигнато чрез системен подход от всички институции.

Проф. Янчева даде думата на общините за представяне на информация по първа точка от дневния ред, свързана с дейностите от институциите по изпълнение на „Механизма“ и включваща: готовност на екипите за обхват, налични проблеми с информационната система, направени ли са срещи с представители на местната общност и какви са предизвикателствата и възможностите при изпълнение на „Механизма“.

Г-жа Елена Савкова, директор на дирекция „Образование, култура, спорт и връзки с обществеността“ при Община Асеновград, обърна внимание, че през последните години са установили устойчива организация на работата с участието на общинската администрация, образователните институции, дирекция „Социално подпомагане“ представители на МВР и местната общност. Екипите за обхват са утвърдили процедури за обходи, срещи с родителите, и са в готовност да реагират своевременно при установяване на деца и ученици, непосещаващи учебните занятия. Чрез този партньорски подход се обхваща по-широк кръг лица и се предлага подкрепа, съобразена с индивидуалните потребности. Екипите за обхват са в готовност и ще започнат работа в началото на месец септември. Активно използват и информационната система, проведени са срещи за обмен на информация и съгласуване на действия, като се проследява постигнатият напредък. В началото на септември предстои и организиране на кръгла маса с ангажираните институции.

Г-жа Савкова подчерта, че основно предизвикателство остава работата с ОУ „Никола Вапцаров“, за което преди няколко дни проф. Янчева и г-жа Караджова са посетили община Асеновград и са участвали в организирана среща с директора му г-жа

Василева. След срещата е осъществен и импровизиран обход в махалата с концентрация на етническо малцинство в гр. Асеновград. Г-жа Савкова очерта основните предизвикателства там, които са свързани с липсата на мотивация у голяма част от родителите, езиковата бариера и това, че нямат доверие на училището като институция.

Г-жа Антония Стоянова от община Брезово обърна внимание, че при тях обходите основно са свързани със записването на ученици след седми клас. В резултат 21 ученици ще продължат образованието си, само 1 дете не е записано, което не е взело изпитите си за 7-ми клас.

В детската градина ще бъде открита още една група.

Началното училище обхваща всички от с. Борец, където попадат децата от етническа малцинствена общност. Децата са малко, но общината дофинансира за да имат добра подготовка. По същия начин стоят нещата и в основното училище в с. Стрелци, където вероятно също трябва да се намеси общината.

Г-жа Невена Човалска от община Калояново подчерта, че екипът за обхват е в готовност да изпълнява задълженията си при добра координация и взаимодействие в изпълнение на „Механизма“. При необходимост членовете на екипа получават необходимото съдействие и логистична подкрепа от институциите. Обърна внимание, че не срещат затруднение при работата си с информационната система и всяко посещение се отразява в системата, като се нанасят предприетите мерки спрямо всяко дете. При осъществяване на обходите се получава сътрудничество и подкрепа и от кметовете на съответните населени места, както и от местните лидери в махалите с етническо малцинство. Децата в риск не са много – 31 към момента, всички ще бъдат обходени до началото на учебната година. Предизвикателствата са свързани с трудното осъзнаване на важността на образованието от част от малцинствените общности, както и традициите им за ранно встъпване в брак или съжителство на семейни начала. Основен проблем е бедността в която живеят тези многодетни семейства. Те са под социалния минимум.

Г-н Антон Минев от община Карлово изложи, че екипите за обхват от община Карлово имат готовност за ефективна работа по дейностите за изпълнение на „Механизма“. Регулярно се свалят протоколите за физическо посещение и се извършват обходи по адреси. Информацията коректно се отразява в ИСРМ. Всички образователни институции на територията на община Карлово полагат усилия, за да има качествено образование. Създадени са необходимите условия за ефективно приобщаващо

образование на децата и учениците. От септември до настоящия момент са извършени 293 обхода от екипите на детските градини и 1023 обхода от екипите на училищата. Голяма помощ оказват медиаторите, които работят на терен. Осъществяват се постоянни срещи с родителите, правят се посещения на адрес, организират се обучения и разговори относно осъзнаването на значението на образователния процес и редовното посещение. Усилията на всички са насочени приоритетно и към подобряване ефективността на взаимодействието с родителите от уязвимите общности. Основният проблем е в задържането на тези ученици в училище. Във всички училища се провеждат консултации с децата в риск за установяване на проблема и адекватни мерки за справяне. Създадени са условия за сътрудничество и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование. В хода на работа членовете на екипите за обхват изпълняват задълженията си при добра координация и коректно взаимодействие с отделните институции по „Механизма“. При необходимост и/или поискване получават необходимото съдействие и логистична подкрепа от други институции.

През последните години процесът на миграция на българи към други държави чувствително нарасна. Групата на децата в чужбина е голяма. Причините за необхванатите деца и ученици в образованието най-често са свързани именно с трудовата миграция на семействата – извън или във вътрешността на страната.

Спрямо родителите, които заради незаинтересованост не пускат децата си в учебните стаи, се прилагат предвидените в „Механизма“ мерки.

Трудностите са на терен при обходите. Понякога е необходимо да се посети даден адрес няколко пъти. Всички членове от екипа планират и организират отговорно посещенията.

Г-жа Вилдан Калканова от община Кричим отбеляза, че нямат затруднения при обходите, тъй като общината е малка и хората се познават. Обходите се осъществяват целогодишно, а директорите и учителите следят всяко едно дете. При тях също съществува проблемът с миграцията, но посредством добрата комуникация с училищата се получава необходимата информация за децата в риск. Обърна внимание, че налагането на наказания по ЗПУО чрез издаване на актове на родителите, които не осигуряват присъствието на децата си, при тях има положителен ефект.

Г-жа Мая Трифонова от община Куклен заяви, че екипите за обхват към община Куклен също са в готовност. Проблемите им са сходни с тези на другите общини, а именно липсата на мотивация от страна на родителите и ранните бракове.

Г-жа Снежана Александрова, началник на отдел КЕС при Областна администрация – Пловдив отбеляза, че от община Лъки липсва представител поради здравословен проблем, но изложи докладваната от тях информация, а именно: имат общо 100 деца, които са ученици и 10 деца в детска градина. Няма проблеми. Към момента вече имат и достъп до електронната системата благодарение на оказаното съдействие от РУО – Пловдив.

Г-жа Любка Калчева от община „Марица“ отбеляза, че цялата информация от направените обходи се нанася в електронната система, а при необходимост се и пишат актове.

Г-жа Анна Даскалова от община Перущица изложи, че екипите за обхват са в готовност. Съгласно информация от директорите от началото на месец септември ще се извършват обходи. В тях са включени и образователните медиатори, които са от същата общност.

Г-жа Лиляна Власова – началник на отдел „Образование, социална и европейска политика“, район „Тракия“, община Пловдив, обърна внимание, че районните експерти не са членове на ОКЦ, но присъстват от уважение към институцията. Информацията, отнасяща се до район „Тракия“, община Пловдив е, че няма необхванати деца и деца в риск.

Г-жа Стефка Симеонова, район „Източен“, община Пловдив, обърна внимание, че имат 7 общински училища, 4 държавни, 1 частно училище и 1 ведомствена ДГ към Министерството на отбраната. Последните данни от ИСРМ са: около 700 деца с искане за налагане на административна мярка. Изпратени са напомнителни писма на родителите, на които децата имат голям брой отсъствия, но те не са получени. Същото става и с актовете. За пореден път апелира за промени в ИСРМ, като има повече данни за родителя/настойника (ЕГН, настоящ, постоянен адрес). Това следва да бъде елемент от статуса на детето с цел създаване на акт за административно нарушение, за да не се ангажират други служби допълнително. Обърна внимание, че знае, че това предложение

е част от направените до Министерството на образованието предложения за подобряване на работата с ИСРМ, както и за предстоящите промени в ЗПУО. От една страна училището не бива да бъде репресиращият орган, но от друга това което компромисно би могло да се направи е да бъде въведена норма, че общината може да делегира право там, където сметне за удачно.

Г-жа Иванка Киркова, началник на РУО-Пловдив добави, че тези промени са гледани само в комисия и тепърва ще бъдат обсъждани и разглеждани в зала.

Г-жа Стефка Симеонова отбеляза, че и прави впечатление информацията в ИСРМ от извършените обходи и по-точно, че липсва протоколът. Тя още веднъж отбеляза, че това е също необходимо подобрене в ИСРМ, тъй като когато има искане за съставяне на АУАН, протокола е добра информация от осъществения обход.

Г-жа Иванка Киркова отбеляза, че тази функция е била премахната с цел облекчаване на административната тежест. Подкрепя виждането на г-жа Симеонова за необходимостта от качване на протокола в системата, но не знае до колко е технически устойчива да поеме тази информация.

Г-жа Снежана Александрова обърна внимание, че всички тези предложения за подобряване работата на институциите с Информационната система за реализация на Механизма, са изпратени към Министър Вълчев през месец януари, но разбира се могат отново да бъдат изпратени.

Г-жа Димитринка Илиева от район „Централен“, община Пловдив, подкрепя изложените необходими промени в системата. Добави, че също са голям район с множество учебни заведения, но имат проблем само с ОУ „Гео Милев“. Изказа надежда, че съвместната работа и добра комуникация с новоназначения там директор ще доведат до по-добри резултати.

Обърна внимание, че на всяка работна среща се обсъждат направените обходи, протоколите от тях и какво още трябва да се свърши. Подчерта важността на „Механизма“ и добрата координация на институциите предвид глобалните и регионални процеси.

Г-жа Зорница Ганева от община Първомай заяви, че екипите за обхват са в готовност, а училищата и детските градини са изключително активни. Пишат актове, но

няма ефект от тях тъй като не се плащат, а ако се върнат децата в училище е за кратко. В малцинствата няма желание от страна на родителите децата им да посещават училище.

Г-жа Петя Загорчева от община Раковски изложи, че готовността на екипите им е постоянна, а проблемите са сходни навсякъде. Работят добре с училищата и компетентните институции. Имат и здравни медиатори, които са установени в свой кабинет в съответното училище и по този начин са по-близо до децата и работят по-ефективно с тях. Въпреки всички усилия, имат отпаднали ученици през изминалата година. Обходите се осъществяват ежемесечно по всички населени места, а междувременно директорите също си правят свои на седмица или две. Като цяло смята работата им с информационната система за добра, но все още има две детски градини, които нямат устройства и по тази причина не работят с нея. При тях има проблем с 4 годишните деца, тъй като няма места за тях в детските градини.

Г-жа Радосвета Бочукова - началник на отдел „Образование“ в община „Родопи“, изложи, че имат 22 села, 11 училища, 1 частно и 12 ДГ. Основният им проблем е свързан с недостига на места. По отношение на „Механизма“ отбеляза, че проблемите са идентични и са свързани със селата, където имат компактно етническо малцинство – с. Цалапица, с. Брестовица и др. Директорите правят самостоятелни обходи, а когато се включва общината винаги има и медиатор.

Отбеляза налични проблеми с информационната система, състоящи се в неработещо устройство.

Изпитват затруднения свързани с непостоянната миграция и набавянето на информация за това кои за заминали и кои са се върнали в страната.

Г-жа Николина Йорданова от община Садово, заяви, че изказаните до тук проблеми изцяло важат и за община Садово. Тя присъства на обходите във всички населени места в общината, които са основно по махалите с концентрация на етническо малцинство. Г-жа Йорданова отбеляза, че няма желание от страна на родителите да изпратят децата си за да бъдат обучавани, затова целта е детето да достигне някакво развитие извън тази среда и от там то само да пожелае да се образова. Посочи, че има добри такива примери в селскостопанската гимназия.

Проф. д-р Христина Янчева поздрави кмета им, защото той заплаща таксата за обучение на такива деца, които имат желание да продължат образованието си след завършване на средно образование.

Г-жа Николина Йорданова поясни, че не е знаела за това, но е изключително важно тези деца да бъдат приобщени. По отношение на обходите отбеляза, че в писмата за наложените наказания, които изпращат до Областна администрация – Пловдив на всяко тримесечие, винаги се докладват осъществените обходи. Процедурата за съставянето на самите актове не би могла да завърши, тъй като изпратените писма се връщат като неполучени.

Г-н Димитър Христов от община Сопот заяви, че в електронната система нямат ученици с червен цвят. Общината работи в пълен синхрон с останалите институции. Преди близо два месеца са били планирани последните обходи, а преди месец е планиран обход по инициатива на МКБППМНД съвместно с Детска педагогическа стая, РУ-Карлово и Дирекция „Закрила на детето“, състоящ се във вечерен патрул на територията на община Сопот. Резултатът от този обход е съставяне на 4 предупредителни протокола. Относно превенцията също правят всичко необходимо – лекции, посещения и разговори с децата.

По изложените до тук проблеми, г-н Христов потвърди, че голяма част присъстват и при тях, като проблема с миграцията.

Г-н Димитър Костов – Зам.-кмет на община Стамболийски заяви, че няма сериозни проблеми на територията на общината. При наличието на 8 ДГ и 7 училища, смята, че директорите на институциите се справят много добре със задачата си да подсиgurят образование на децата и учениците. Проблемите не са по-различни от тези на останалите общини.

Г-жа Гергана Пусалска от община Съединение отбеляза, че също са малка община, което улеснява в голяма степен работата и общността работи много добре. При тях също присъства проблема с миграцията, но последната година наблюдават доста семейства, които се връщат в страната. За бързата им интеграция освен местната комисия, ползват и проект „Бъдеще за децата“, за да наваксат с езика.

Г-н Никола Ченгелски от община Хисаря отбеляза, че екипите им за обхват са в готовност, работят много добре с училищата и ДГ. При тях компактно население от етническо малцинство има само в едно село, където има обединено училище и са обхванати всички деца там. Потвърждават също проблем с миграцията, тъй като хората

продължават да се водят на адрес в общината, а реално са извън страната. Относно информационната система нямат затруднения.

Проф. д-р Христина Янчева заключи, че от изказванията на общините се вижда, че работят добре, но въпросът дали са постигнати необходимите резултати.

Тъй като Областният управител има лична отговорност за осъществяване на контрол по изпълнението на „Механизма“, за да има все по-малко отпаднали и необхванати в образователната система деца, е решила заедно с г-жа Нурджан Караджова – Зам. областен управител и зам.-председател на ОКЦ, да посетят повечето общини в област Пловдив. Целта е да се направят срещи в училищата, където има голяма концентрация на уязвими групи деца, както и да се посетят кварталите с концентрация на население от етническо малцинство. Проф. Янчева отбеляза, че вече са направили такова посещение в община Асеновград, тъй като там има няколко сегрегирани училища. Срещнали са се с кмета на общината, както и с директора на ОУ „Никола Вапцаров“, след което са посетили и махалата им с население от етническо малцинство. Проблемите поставени от директора са от една страна, но от другата при личния контакт с родители от малцинствата, са споделени други проблеми. Някъде по средата трябва да бъде намерен балансът. Единият поставен проблем от директора на ОУ „Никола Вапцаров“ е именно този, който и общините споделиха – невъзможността да се проследи движението на децата заради постоянната миграция. Директора има наблюдение, че понякога казват, че са извън страната, а реално впоследствие се оказва, че това не е така. Липсата на родителската подкрепа в процеса на обучение показва, че е необходима по-усилена работа с родителите. Други проблеми, които проф. Янчева посочи са езиковата бариера, както и неефективността от наложените санкции, тъй като когато се спрат детските надбавки се губи мотивация за цялата година. Учителите също не са мотивирани да работят в такава среда и има голямо текучество. Родителите от своя страна казват, че когато са работили в Германия например, детето учи бързо езика, а в България това не се случва. Необходима е по-усилена работа с децата, които посещават училище, тъй като родителите споделят, че има завършили деца, които все още не знаят български език. Родителите споделят и за дискриминационно отношение към децата им от останалите деца. Присъстващият медиатор е споделил, че наистина има групи от тях, които много трудно могат да бъдат мотивирани, но трябва да се работи усилено и чрез разговори да се поставят проблемите. В тази връзка проф. Янчева предлага от 1 септември екипите да работят по-усилено, като не винаги има нужда да присъстват

служители на МВР, както и тя не е искала да присъстват за да не се плашат хората. С приятелски разговор и постепенно да се достигне до по-добри резултати.

Отбеляза, че с г-жа Иванка Киркова са решили да бъде направена и среща с медиаторите.

Проф. Христина Янчева предложи на общините до края на октомври да бъдат проведени работни срещи със всички заинтересовани страни включително и родители. Като следваща среща на ОКЦ, тя предлага да бъде в началото на ноември, тъй като трябва да се направят и проверки за фиктивно записани ученици.

Предстоящите дейности, които проф. д-р Христина Янчева предложи са:

1. Засилване на работата на екипите за обхват през месец септември 2025 г.
2. Работна среща с медиаторите от област Пловдив съвместно с РУО-Пловдив – септември 2025 год.
3. Провеждане на работни срещи в общините със заинтересовани страни, ангажирани с процеса по обхват – до края на октомври 2025 год.
4. Заседание на Областния координационен център – ноември 2025 год.

Следващите срещи, които проф. Янчева е планирала заедно с присъствието на представители от Областна администрация – Пловдив са в: община Кричим, община Перущица, квартал „Столипиново“ на община Пловдив. Ще бъде изготвен график, за да се обходят всички общини, които имат проблеми.

Проф. д-р Христина Янчева поздрави общините за свършената работа, но отбеляза, че резултатите няма да бъдат бързи.

Г-жа Албена Пискова, директор на РД „Социално подпомагане“, отбеляза, че всички дирекции на територията на област Пловдив имат готовност служителите, включени в екипите за обхват да участват активно в дейностите предвидени по Механизма. Обърна внимание, че по изключение може да се случи служител да не може да присъства на обход когато се налага в спешен порядък да се предприемат действия по конкретен случай. Кадровата им обезпеченост е недостатъчна, а РД „Социално подпомагане“ подпомага много институции.

Основен проблем, който срещат при работата си с ИСРМ е, че проверката може да се извършва само по три имена на детето, а е необходимо ЕГН/ЛНЧ. Освен това в системата не съществува възможност служителите да залагат мерки.

Г-н Илия Димов от РУО-Пловдив добави, че има падащо меню, от което могат да се избират мерки.

Г-жа Албена Пискова отбеляза, че това е докладвано от ДСП-Карлово и може би е технически проблем при тях.

По повод санкцията за допуснати повече неизвинени отсъствия, изразяваща се в издаване на заповед за прекратяване на социалната помощ, има случаи в които директорите извиняват отсъствията като изпращат специални удостоверения във връзка със събиране на доказателства. В тази връзка са установили, че периода в който може да се извърши корекция в системата е много малък и се стига до обжалване на тези заповеди, тъй като няма техническа възможност да бъдат коригирани. Смята, че би могло да се спести този процес.

Г-жа Иванка Киркова отговори, че не може, тъй като вероятно става дума за извинителен документ, който е предоставен много по-късно.

Г-жа Албена Пискова обърна внимание, че съдебната практика показва, че когато има извинителен документ от родителя трябва да се признае. По тази причина би било добре да се даде по-голям срок за корекция.

По отношение на предстоящите промени в ЗПУО и това дали да бъдат дадени права на директорите на образователните институции да бъдат актосъставители, смята за тема на сериозен професионален и правен дебат с обстоятелството, че АУАН е първият документ от цялото наказателно производство. Той може да опорочи цялото производство и в тази връзка директорите трябва да имат специални знания.

Г-жа Иванка Киркова отговори, че и в момента има кметове на общини, които са делигирали права на директорите да издават актове.

По отношение на ангажираността на институциите отбеляза, че всички са ангажирани и навсякъде не достигат хората.

Благодари на проф. Янчева и г-жа Караджова за посещението им в община Асеновград и ОУ „Никола Вапцаров“. Г-жа Киркова отбеляза, че там е необходима промяна, тъй като наистина учителите са демотивирани да работят. Обърна внимание, че за това училище са положили големи усилия в продължение на две години, потърсили са експертна помощ от МОН и ще продължат да търсят варианти за да бъдат пълни класните стаи.

Относно работата на екипите, смята за необходимо тя да стартира още в този момент.

Проф. д-р Христина Янчева благодари на всички за активното им участие в днешната среща на Областния координационен център и обърна внимание, че всички заедно трябва да работим за бъдещето на децата ни и бъдещето на България чрез образована нация.

ПРОФ. Д-Р ХРИСТИНА ЯНЧЕВА:

*Областен управител на област Пловдив
и Председател на Областния координационен център*

